

Mäerz 2021

« Kanner- virun d'Dier ! » Ee Plädoyer - Eng Invitatioun

Dës Plattform stellt sech zesummen aus enger Partie Leit, déi sech asetze fir eng Schoul, déi méi no bei de Kanner ass, méi no am konkrete Liewen, méi no bei der Natur. Eng Schoul, déi virun d'Dier geet.

Mir stelle fest:

- dass vill Kanner an eisen traditionellen ëffentleche Schoule Schwierigkeeten hunn, sech di néideg schoulesch Kompetenzen unzëeegnen
- dass d'Kanner ëmmer méi de Bezuch zur Natur an hirer eegener Ëmgéigend verléieren (Verinselung)
- dass d'Kanner ëmmer manner kreativ ginn, manner Gedold hunn, hir Frustratioustoleranz an Opmierksamkeetsdauer erofgeet a si permanent Input musse kréien, wat se solle maachen
- dass d'Schéier vun de Kanner hire kognitiven, sozialen, motoreschen, emotionale Fäegkeeten a Besoinen ëmmer méi breet ausernee geet an den Unterrecht dofir ëmmer méi differenzéiert bis bal individualiséiert gestalt muss ginn
- dass dat lescht Joer enorm vill nogeduecht an diskutéiert ginn ass iwver Gesondheet, Schoulorganisatioun an digital Forme vu Schoulhalen, awer wéineg iwver Pedagogik
- dass den aktuelle Plan d'études fir de Fondamental an och de Cadre de référence fir d'Maison Relais net explizitt d'Erausgoe mat de Kanner froen
- dass vill EnseignantEn no alternative Léiermethoden a Raim sichen, déi fir d'Kanner a fir si méi motivéierend, attraktiv, ofwiesslungsräich sinn, méi no um Liewe sinn an doduerch och zu bessere Resultater féiere kënnen
- dass an der Natur vum Kand Bewegung, Aktioun, Erliewen, Gefiller, Spillen asw. eng ganz grouss Roll spillen
- dass d'Dokteren alle Kanner, grad am Alter vun der Grondschoul, recommandéieren, sech méi ze bewegen a méi un d'frësch Loft ze goen, fir Haltungsschied, Obesitéit, Kreeslafproblemer asw. esou wäit wéi méiglech ze verhënneren
- dass a Corona-Zäite wuel vill EnseignantE profitéiert hunn, vun de Contrainten an och vum gudde Wieder, fir Schoul dobaussen ze halen an doduerch eng Opbrochstëmmung entstanen ass, awer nach laang net all Kanner kënnen dovunner profitéieren
- dass d'Erausgoe fir vill Klassen aus dem 1. a muncher aus dem 2. Zykel zur Normalitéit gehéiert, dass d'Klassen aus den Zyklen 3 a 4 awer vill manner aus dem Schoulgebaier erausginn
- dass et eng Rei Zentre fir naturpedagogesch Offeren hei am Land gëtt, wou et awer u Concertatioun, resp. un Iwwersiichtlechkeet feelt
- dass naturpedagogesch Offeren nieft der Schoul net vun alle Kanner kënne genotzt ginn (z.B. urbane Milieu, sozial Ursachen) an doduerch sozial Ongerechtegkeete verdéift ginn
- dass vill ze dacks Sécherheets- an aner Bedenken an och bürokratesch Hürden EnseignantEn dovun ofhalen, mat de Kanner aus de Schoulgebaier eraus an d'Liewen ze goen.

Wéi eng Schoul wëlle mer?

Eng Schoul am Liewen a fir d'Liewen

- Learning by doing, dëse Grondprinzip an der Pedagogik brauch net erkläert ze ginn. "Maache" kënne mer am "makerspace", am Atelier, am Labo, etc. De gréisste Labo awer ass dobaussen: am Liewen, an der Natur, am Bësch, op der Gewan, beim Waasser...
- Liewen heescht, dat wat d'Natur eis matginn huet, och ze gebrauchen, anescht gesot: eis 5 oder méi Sënner och benotzen. Wa léieren an enger digitaler Schoul och wichteg ka sinn, digital Erfarungen ersetzen eis Sënneserfahrungen ("gräifen" a "begräifen") a besonnesch eis Emotiounen net.
- "Gutt liewen" heescht och, säin eegene Kierper kennen ze léieren, seng Grenzen auszeprobéieren a seng Stärkte kennen ze léieren. Dat kann een dobaussen a Bewegung vill besser maachen.
- Liewen heescht och "erliewen", dat geet net ëmmer am Kllassesall, duerfir muss een eraus, dohin, wou mer eppes direkt kënnen erliewen: z.B.: déi Landschaft kennen, an där ech grouss gi sinn, oder Plazen opsichen, wou ech gär sinn, wou ech wäit ka kucken, meng Ëmwelt gesinn.
- "Gutt liewe" geet nëmme mat enger gudder Gesondheet "Mens sana in ..." . E gesunde Kierper brauch vill Bewegung, dat geet am beschten dobaussen.
- Fir e gutt Liewe brauche mer alleguer eng lieweg a gesond Ëmwelt. Dat geet nëmme, wa mer de Kanner d'Geleeëenheet ginn, eraus an d'Natur ze goen, ze kucken, ze richen, unzepaken, ze fuerschen, ze handelen, dës Natur kennen ze léieren an se ze versueren. Ouni sënnelech Erfarungen an der Natur an ouni reflexiivt Naturverständnis kann eng nohalteg Entwécklung net stattfannen. Et kann ee just dat gär hunn, wat ee kennt an och just dat schützen, wat ee gär huet.
- Fir gutt duerch d'Liewen ze kommen, brauche mer Kontakter, bei deene mer Frënn an och aner Leit begéinen. Duerfir musse mer eraus aus der Schoul bei d'Leit, déi erziele kënnen, an d'Gesellschaft, do wou konkret geschafft gëtt, mir wëlle léieren "aus éischer Hand", kee "second hand" !
- "Gutt liewen" bedeit och, seng Leit, seng Schoulpartner mol aneschters an net nëmme am schoulesche Kontext kennen ze léieren. Et ass wichteg fir seng MatschülerInnen vun enger ganz anerer Säit kennen ze léieren, an dëst gëtt erméiglecht duerch d'Aktivitéit dobaussen.
- "Gutt liewen" heescht och spéider eng Aarbecht fannen, di eis Freed mécht. D'Kand muss also all méiglech Beruffsforme kenne léieren. Dat geet just dobausse beim Handwierker, Bauer, der Bäckerin, Architektin, um Flughafen, bei de Pompjeeën, dem Fierschter, der Polizistin, op der Gemeng... Wann ech net weess, wat fir eng Méiglechkeeten et gëtt, kann ech meng spéider Aarbecht net selwer wielen.
- Am Liewe musse mer eis sécher méi wéi eng Kéier nei orientéieren. D'Kand sollt also vun Ufank un sech dobaussen ëmkucke fir säin Horizont ze erweideren. Oft heescht dat mat Verstand, awer och mam Häerz. Verstoen, wat "dobausse" lass ass, selwer säi Wee sichen a sech als perséinlech efficace erliewen.
- Liewen ass och d'Liewe kenne vun eise Virfaren. Fir hir Geschicht kennen ze léieren an aus hiren Erfarungen ze léieren, musse mer eraus op déi Plaze, wou Geschicht richteg geschitt ass oder nach geschitt: bei eng Ausgrueung, op eng Bueg, bei e Wäschbuer, op eng Millen, an eng Stad, an eng Minière, bei e Monument, bei eeler Leit, déi erzielen ... E Musée ass wuel interessant, kann awer net den Temoignage aus éischer Hand ersetzen.

- Liewen heescht och d'Liewe genéissen: beim Kachen, Singen, Molen, Danzen, kreativ Sinn ... Duerfir brauchen d'Kanner déi néideg Plaz. Dat kann a sollt och dobausse sinn.

Wéi kënnen mer dat erreechen?

A Pandemie-Zäiten hu mer bäigeléiert: Digital Léierforme ginn net duer. Mäer kënnen deen neien Elan fir erauszegoen erhalen a verstärken. Eng Schoul fir d'Liewen ass keng Utopie.

Wat ass ënner anerem néideg, fir deem Zil vun enger "Schoul fir d'Liewen" fir *all* Kand méi no ze kommen?

Ee favorabelt Ëmfeld, dat et erméiglecht, dobaussen ze léieren

Fir dass Schoul och dobausse klappt, mussen och genuch Mëttelen do sinn:

- Méi ausserschoulesch Méiglechkeete mussen opgebaut ginn, fir a pedagogeschen, schouleschen Initiative genotzt kënnen ze ginn. Gemengebetriber, Bauerenhäff, Entreprises, Handwierker- an aner Produzentebetriber mussen encouragéiert ginn, sech fir d'Kanner opzemaachen.
- Schoulgäert an amenagéiert Plazen, fir dobaussen ze léieren a Sport ze man, gehéieren zu all Schoul.
- All Gemeng sollt de Message duerginn, dass manuellt Léieren dobausse wichteg fir d'Liewen ass, andeems se eng Technischoul fir Kanner, e Fuerscherhaus oder en Handwierkeratelier amenagéiert.
- Bësch-Schoulen an Natur-Klasse brauchen eng Infrastruktur an e Budget, hei ass d'Zesummenaarbecht mat verschiddeenen Administratiounen erwënscht. E gudden a sécheren Encadrement mat genuch Personal muss assuréiert sinn.

Virdenken, ausbilden a weiderbilden

Aus- a Weiterbildung solle Loscht maachen a Sécherheet ginn, fir mat de Kanner erauszegoen:

- Natur- a wëssenschaftspedagogesch Zentre sollen, nieft der praktescher Oarbecht mat Kanner, eng Virdenker-Roll iwwerhuele kënnen.
- D'Formatioun initiale, d'Formation continue an Hospitatioune sollen op deem Feld ausgebaut ginn: fir EnseignantEn, Educateur/tricen, awer vläit och FierschterInnen an aner Acteuren/tricen aus dem Péri-Scolaire.
- D'Schafe vun engem Léierstull op der Uni.lu fir Natur-an Ëmweltpedagogik, vernetzt mat den prakteschen Initiativen um Terrain, wäer ee Meilesteen op eisem Wee.

„Schoul dobaussen“ an de Plan d'études fir d'Schoulen wéi och an de Cadre de référence fir d'Maison relais eraschreiwen

Aus dem Schoulgebaier erausgoe sollt explizit proposéiert ginn a vun alle Säiten encouragéiert.

Ëffentlechkeetsaarbecht, déi erkläert, invitéiert a motivéiert

All méiglech Bedenke stinn nach am Wee. Et sollt een se eescht huelen – an drop äntweren. Generell misst d'ganz Joer iwwer Ëffentlechkeetsaarbecht gemaach gi fir Verständnis, Akzeptanz a Motivatioun bei den Elteren, den EnseignantEn, Educateuren/tricen, an de Responsabelen aus Gemengen a Ministère opzebauen an auszebauen.

Dozou kéinten och gehéieren:

- d'Organisatioun vun Aktiounen /Campagne « Kanner – virun d'Dier » fir d'Schoulen an d'Maison-relais
- Dokumentatioun, Sammlung a Publikatioun vu Best practice
- Anker-Punkte setzen, z.B. um „Global Day of the Forest Kindergarten“ den 3.Mee, oder eng Woch am Joer festleeën, wou all Klass aus dem Land invitéiert gëtt, fir déi Geleeënheet virun d'Dier ze goen - an da Loscht op "méi" kritt!